

Nikol Moravcová, Odbojová činnost úderné roty kapitána partyzánů Jerryho v letech 1944–1945. Diplomová práce, Praha 2018, 80 s.

Posudek oponenta

Prvním pozitivem předkládané práce je již to, že vznikla: pro českou historiografii je skutečně přínosné, že nastupující generace historiků a historiček již není vedena ideovou předpojatostí a po dlouhém polistopadovém období, kdy téma komunistického a partyzánského odboje nebylo na pořadu dne, včleňuje opět tuto problematiku do svého tematického rejstříku. Také druhé pozitivum práce je spojeno s výběrem tématu: osudy partyzánského oddílu kapitána Vladimíra Krajčíka alias Jerryho i jeho velitele osobně jsou natolik hraniční a neschematické, že je vlastně možné na nich mikroanalytickou sondou demonstrovat složitost a mnohoznačnost partizánského hnutí en bloc.

Zde ovšem nabízím k diskusi první otázku: zda přece jen nebylo nosnější využít v tomto případě skutečně mikrohistorický přístup a pokusit se svět úderné roty kpt. Jerryho vyložit v jeho komplexnosti, detailně a z mnoha úhlů pohledu: Jasněji interpretovat vztah těchto partyzánů k domácímu obyvatelstvu. V práci registruji polohy od podpory ze strany místních obyvatel až po jejich přepady (hajní, trafikant atd). Jaký byl tedy postoj partyzánů: považovali se za předbojovníky všeho (českomoravského) obyvatelstva, nebo převažovala zásada, kdo není s námi, je náš nepřítel? Zvláštní otázku by vyžadovala otázka národnostní, a identitní, v práci také jen naznačená (např. v případě, kdy Alexandr Dolinov chybně uvěří v „polepšení“ svého krajana, s. 61). Jaký byl vztah domácích partyzánů k sovětským partyzánům, jaký k vlasovcům, jaký k moravským Němcům atd. A jaký byl vztah Sovětů k domácím? Až v závěrečném hodnocení autorka píše, že partyzáni na Valašsku (myšleno domácí partyzáni) nesledovali žádný zvláštní ideologický cíl. S tím názorem souhlasím, můj souhlas je však pravděpodobně stejně intuitivní, jako autorčin: v průběhu práce toto téma není vůbec podrobněji tematizováno a analyzováno. Za analýzu by stálo vlastní pojetí spravedlnosti a odplaty i složité mezilidské a hierarchické vztahy mezi partyzány. Zmínit bychom mohli i aspekty genderové, vojenské atd. Mne by i zajímalo, jak a proč Krajčík zvolil přezdívku Jerry – svědčí o jeho oblibě comicsu, nebo je jiné vysvětlení? Přemýšlím o tom tím více, že Jerry byla, jak známo, americká přezdívka německých vojáků.

Autorka dala přednost šířeji posazené fresce a pokusila se věcně zmapovat činnost Jerryho oddílu v celkovém kontextu odbojového a partyzánského hnutí v regionu. Takový přístup je jistě naprosto legitimní, nutně však vedl k významnému podílu práce s literaturou na úkor

systematické práce s pramenným materiálem. Polovinu práce tak tvoří (do jisté míry samozřejmě nezbytný) kontext, vlastní téma začíná autorka analyzovat až na s. 44. V práci mi také chybí využití pramenů německé provenience (gestapo, německé polní četnictvo, jagdkomanda atd) – nebo se opravdu žádné nedochovaly?

V úvodu práce mi chybí jasně stanovené výzkumné cíle i naznačení metody, jakou chce autorka pracovat, či jakou se inspirovala. Také rozbor literatury by mohl být, právě například s ohledem na metodologii, hlubší. Možná, že práce, právě s ohledem na nezřetelné přechody mezi partyzánským hnutím a ostatními formami rezistence, měla některé základní pojmy pro účely textu (tedy tak, jak jim rozumí autorka) definovat.

Nikol Moravcová vypracovala rozsáhlou bakalářskou práci, v níž prokázala velmi dobrou znalost práce s literaturou a v níž dokázala na velmi dobré úrovni zrekonstruovat osudy jednoho partyzánského oddílu a jeho příslušníků. Práce je psána kultivovaným slohem a stylem s minimem gramatických nepřesností. To vše jistě není málo. Její práce navíc přibližuje některé velmi zajímavé momenty, které výstižně charakterizují onu dobu a partyzánské hnutí. Myslím však, že s mnoha poznatky, které měla autorka k dispozici, šlo pracovat inovativněji a přemýšlivěji. Na druhou stranu autorka beze všech pochyb splnila všechny nároky kladené na kvalitní bakalářskou práci, doporučuji proto její obhajobu a navrhuji známku **velmi dobře**.

V Praze, 25. 8. 2018

prof. Ivan Šediv